

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 11CoP/34/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5715216272
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 06. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Roman Tichý
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2016:5715216272.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Romana Tichého a členov senátu JUDr. Evy Malíkovej a JUDr. Jany Kotrčovej vo veci starostlivosti o maloleté dieťa: L. U., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom Q. R., J. X/XX, t.č. bytom u matky na adrese Z. H., C. A. XXX, dieťa rodičov: matky - J. U., rod. U., nar. XX.XX.XXXX, bytom Z. H., C. A. XXX, právne zastúpená JUDr. Evou Peničkovou, advokátkou, so sídlom v C. P., S. XXXX/XX, a otca - S. U., nar. XX.XX.XXXX, bytom Q., K. R. B. XXXX/XX, právne zastúpený JUDr. Katarínou Turanskou, advokátkou, so sídlom v E., R. F. XXXXX/XXB, maloletá zastúpená kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Dolný Kubín, v konaní o návrhu otca na zníženie výživného, o odvolaní otca proti rozsudku Okresného súdu Dolný Kubín č. k. 8P/6/2016-173 zo dňa 7. apríla 2016, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu **p o t v r d z u j e**.

Žiaden z účastníkov **n e m á** právo na náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom okresný súd zamietol návrh otca o zníženie výživného.

Svoje rozhodnutie oprel prvostupňový súd o ustanovenie § 78 ods. 1, 2, 3, § 62 ods. 1 až 5, § 75 ods. 1, 2 Zákona o rodine.

Prvostupňový súd po komplexnom zhodnotení dokazovania a dôslednom zvážení, vychádzajúc z citovaných zákonných ustanovení, preukázaného a zisteného skutkového stavu, rozhodol tak, že návrh otca v celom rozsahu zamietol. Okresný súd v odôvodnení konštatoval, že pod zmenou pomerov podľa § 78 Zákona o rodine sa rozumie výrazná zmena tých okolností, ktoré boli podkladom predchádzajúceho rozhodnutia súdu o výživnom, či už na strane oprávneného dieťaťa, alebo na strane povinného rodiča. Musí byť preukázaný záver, že došlo k podstatnej zmene pomerov, a že v dôsledku toho treba zmeniť aj výšku výživného. Nestačí len úvaha o tom, či doterajšie výživné je primerané (potrebám dieťaťa, ako aj možnostiam, schopnostiam a majetkovým pomerom povinného), inak by išlo o neprípustnú reparáciu právoplatného súdneho rozhodnutia. Pre určenie okamihu zmeny skoršieho súdneho rozhodnutia o výživnom pre dieťa je rozhodujúca doba, kedy došlo k výraznej zmene pomerov. Poukázal na to, že v tomto prípade od posledného rozhodnutia súdu o výške výživného na maloletú L. uplynula doba jeden a pol roka. Pri zhodnotení pomerov u dieťaťa konštatoval, že vzhľadom na krátkosť doby od poslednej úpravy výživného, ako i na to, že naposledy bolo rozhodované o výživnom tesne pred nástupom dieťaťa na základnú školu, kedy sú už súdmi zohľadňované výdavky na dieťa spojené s nástupom na školskú dochádzku, ostali potreby dieťaťa súvisiace s vekom, so školskou dochádzkou, zdravotným stavom dieťaťa nezmenené. K určitému navýšeniu potrieb došlo v súvislosti s nástupom maloletej na LŠU od školského roka 2015/2016 v poplatku za LŠU a cestovné. U matky dieťaťa sa príjem oproti roku 2014 nezvýšil. Už v čase posledného rozhodnutia súdu bola zamestnaná u súčasného zamestnávateľa so mzdou 700,- eur brutto a jej priemerný hrubý mesačný príjem, vychádzajúc z ročného zúčtovania

predavkov na daň za rok 2015 je rovnaký 702,- eur (priemerný čistý mesačný príjem tak vychádza na 608,- eur). Zvýšili sa výdavky matky spojené s jej dochádzkou do zamestnania do Martina, keď v roku 2014 ešte žila s dcérou v Q. R. a v súčasnosti v C. A., v okrese Dolný P.. Otec odôvodňoval požadované zníženie výživného výrazným znížením jeho príjmu (na tretinu predchádzajúceho príjmu) a nárastom výdavkov v súvislosti s jeho pravidelným stretávaním sa s dcérou. Pri posudzovaní vyživovacej povinnosti však súd zohľadňuje nielen výšku príjmu u povinného, ale celkové jeho pomery, vrátane majetkových pomerov. Je pravdou, že otec má v súčasnosti len príjem vo forme invalidného dôchodku vo výške 693,90 eur mesačne a objektívne príčiny - miera poklesu jeho schopnosti vykonávať zárobkovú činnosť na 80 % pre vážne ochorenie, mu bránia zamestnať sa a tak dosahovať vyšší pravidelný príjem, avšak v súvislosti s ukončením jeho posledného pracovného pomeru v septembri 2015 mal vyplatené odstupné a odchodné až vo výške 20.539,99 eur. Pokiaľ okresný súd pri schvaľovaní rodičovskej dohody vychádzal z jeho priemerného čistého príjmu dosiahnutého v roku 2013 vo výške 2.039,- eur a za prvé štyri mesiace roku 2014 mal priemerný čistý príjem vo výške 1.892,- eur, tak vyplatený príjem vo forme odstupného a odchodného predstavuje desaťnásobok čistého priemerného mesačného príjmu zo zamestnania, ktorý dosahoval v roku 2013. Navyše mal otec vyplatené v mesiaci decembri 2015 jednorazové vyrovnanie od Doplňkovej dôchodkovej spoločnosti Tatra banky, a.s. vo výške 8.315,16 eur. Celkovo tak po ukončení pracovného pomeru v septembri 2015, do konca roku 2015 mal vyplatené finančné prostriedky od zamestnávateľa, vrátane vyrovnania z dôchodkového poistenia, vo výške 28.854,99 eur (bez započítania zanedbateľného príjmu zo spoločnosti Sponge s.r.o.), čo predstavuje zhruba štrnásťnásobok jeho priemerného čistého príjmu dosahovaného pred stratou zamestnania v septembri 2015. K tomu otec poberal pravidelný mesačný invalidný dôchodok vo výške 692,90 eur. V tomto prípade však bola výška vyplatených finančných nárokov v súvislosti s ukončením pracovného pomeru v spojení aj s vyplatením jednorazového vyrovnania z poistenia, neštandardne vysoká, na základe čoho možno konštatovať, že životná úroveň otca ostala, resp. mohla ostať po strate zamestnania ďalších štrnásť mesiacov (28.854,99 eur : 2.039,- eur, čo je priemerný čistý mesačný zárobok otca v roku 2013) na nezmenenej úrovni oproti stavu, z ktorého súd vychádzal pri schvaľovaní rodičovskej dohody, t.j. až do konca roku 2016. Otcov nárok na zníženie výživného, vychádzajúc zo stavu existujúceho v čase vydania rozhodnutia súdu, preto súd považuje za nedôvodný (predčasný). Otec si vyplatené odstupné a odchodné neponechal ako finančnú rezervu na krytie svojich nevyhnutných výdavkov a výživného, ktoré je záväzkom prednostného charakteru, ale peniaze investoval do nadobudnutia majetku - do kúpy pozemkov, čo odôvodňoval potrebou vyriešenia si bytovej otázky do budúcnosti. Tu súd poukazuje na to, že otec má zabezpečené bývanie u svojej manželky v jej trojizbovom byte, v ktorom žijú sami a v byte má vytvorené aj vhodné podmienky pre realizáciu styku s maloletou. Vynaložené financie na kúpu pozemkov tak nemožno považovať za nevyhnutný výdavok, jednalo sa o zhodnotenie majetku otca a ako už bolo uvedené, pre určenie výživného súd zohľadňuje majetkové pomery povinného a hodnotu majetku, z predaja ktorého môže povinný rodič plniť svoju vyživovaciu povinnosť. U otca došlo od posledného rozhodnutia súdu o výživnom k zhodnoteniu majetku aj kúpou rekreačnej chaty v podiele jednej polovice, ešte pred uzavretím súčasného manželstva. Okresný súd poukázal na to, že otcovi nepribudla vyživovacia povinnosť k súčasnej manželke. Táto síce z podnikania za rok 2015 vykázala stratu, avšak je potrebné zohľadniť, že napriek negatívnemu výsledku podnikanie neukončila a v predchádzajúcich rokoch vykazovala z podnikania zisk - v roku 2014 vo výške 3.345,87 eur pri obrate presahujúcom 30.000,- eur. To, že jej celková finančná situácia nie je nepriaznivá, dosvedčuje skutočnosť, že v roku 2015 odkúpila s manželom spomínané pozemky zapísané na LV č. XXXX k. ú. U. za cenu 40.000,- eur, pričom z výpovede otca na pojednávaní 10.03.2016 vyplýva, že ich financovali s manželkou na polovicu. Čo sa týka otcov tvrdeného zvýšenia nákladov v súvislosti s realizáciou styku otca s maloletou, tak už v čase schvaľovania rodičovskej dohody rozsudkom zo dňa 27.08.2014 sa stretnutia uskutočňovali v obdobie širokom rozsahu ako v súčasnosti a už v tom čase otec žil v Q. u budúcej manželky, kde mal aj prechodný pobyt a maloletá v Q. R., t.j. ako vyplýva aj z návrhu, ktorý bol predmetom konania č. k. 16P/47/2014, už v tom čase mal otec cestovné náklady v súvislosti s dochádzkou z Trnavy do práce a za dcérou vo výške 200,- eur mesačne, t.j. tieto náklady sa mu od posledného rozhodnutia o výške výživného zmenili len v súvislosti s presťahovaním maloletej z Q. R. do C. A., t.j. zvýšenie cestovných nákladov zo sumy 200,- eur na 230,- eur mesačne nepredstavuje podstatnú zmenu pomerov u otca s poukazom aj na určité zmeny pomerov u dcéry a matky. Z uvedených dôvodov okresný súd návrh otca ako nedôvodný zamietol.

O trovách konania okresný súd rozhodol podľa § 146 ods. 1 písm. a/ O. s. p. tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania podľa jeho výsledku, ak sa konanie mohlo začať i bez návrhu.

Proti rozsudku okresného súdu v zákonnej lehote podal odvolanie otec, ktorý nesúhlasil so zamietnutím návrhu o zníženie výživného. Vo svojom odvolaní uviedol, že pracovný pomer bol ukončený na strane otca zo zdravotných dôvodov, keďže pre nepriaznivý zdravotný stav ho nebolo možné preradiť na inú vhodnú prácu. K výraznému poklesu príjmu o takmer 2/3-iny u otca preukázateľne došlo. Otec sa pritom účelovo nevzdal výhodnejšieho zamestnania. Okresný súd síce konštatoval, že došlo k poklesu príjmu, ale viac túto skutočnosť nezohľadňoval. Naposledy stanovené výživné je v súčasnej dobe neprimerané. Okresný súd mal zohľadniť minimálne výšku tvorby úspor na maloleté dieťa pri rozhodovaní o návrhu na zníženie výživného. Tvorba úspor z výživného je možná, avšak len v prípade, že to majetkové pomery dovoľujú. Súd nemá povinnosť túto možnosť využiť. Okrem bežného výživného by sa malo priznávať plnenie na tvorbu úspor len v tých prípadoch, keď na strane otca sú skutočne také príjmy, zárobkové možnosti a schopnosti, že to povinnému umožňujú. Túto skutočnosť okresný súd nezohľadnil napriek tomu, že aj kolízny opatrovník sa priklonil k čiastočnému zníženiu výživného na sumu 250,- eur mesačne tak, ako to navrhovala matka na pojednávaní. Okresný súd ani túto skutočnosť pri rozhodovaní žiadnym spôsobom nevyhodnotil. Ďalej namietal, že otcovi nepríbudla vyživovacia povinnosť k súčasnej manželke, s ktorým záverom sa nestotožnil, nakoľko uzavretím manželstva otcovi vznikla vyživovacia povinnosť aj na manželku. Okresný súd nesprávne vyhodnotil poskytnuté odstupné a jednorazové vyrovnanie od doplnkovej dôchodcovej spoločnosti Tatrabanky, a.s.. V prípade odstupného ide o finančné plnenie, ktoré otcovi vzniklo na základe ukončenia pracovného pomeru a má slúžiť ako určitá forma odškodnenia za to, že pracovný pomer končí bez zavinenia zamestnanca. Pokiaľ ide o jednorazové vyrovnanie, tak ide o individuálne zabezpečenie sa pred finančnou neistotou, na ktorú si otec pravidelne sporil. Odstupné, ako aj vyrovnanie slúžia otcovi ako finančná rezerva pre prípad zhoršenia zdravotného stavu a s tým spojenými nevyhnutnými výdavkami na lieky, či liečbu. Investícia do nehnuteľného majetku je určitou formou rezervy. Otec tento príjem premenil na inú hodnotu, nie však na finančnú, ale majetkovú, čo v konečnom dôsledku je tiež na prospech dieťaťa. V prípade otca nemožno hovoriť o potencialite príjmu, keďže finančné prostriedky, ktoré mu boli vyplatené pri ukončení zamestnania slúžia práve na to, aby mohol v budúcnosti dôstojne žiť. Podľa otca je nepochybné, že došlo k zásadnej zmene pomerov na strane povinného oproti stavu, aký existoval v čase posledného rozhodnutia. Z uvedených dôvodov navrhoval zmeniť rozhodnutie okresného súdu.

Matka sa k odvolaniu otca písomne vyjadrila tak, že otec sa snaží upriamiť svoju pozornosť na chorobu, ktorú musel prekonať a na dôsledky z nej plynúce. Matku označuje ako hyenu s ohľadom na fakty, ktoré ohľadne skutočného príjmu otca predložila. Príjmy otca za posledné posudzované obdobie sú dôkazom toho, že majetkové pomery otca, ktoré súd bral do úvahy v čase rozhodovania, pôvodným rozhodnutím sa nezmenili, zdravotný stav otca nemal v čase rozhodovania súdu vplyv na jeho majetkové pomery. Nevznikla ani podstatná zmena okolností, na základe ktorých by mohlo dôjsť k zmene predchádzajúceho rozhodnutia. Súčasný mesačný príjem otca v rozsahu priznaného invalidného dôchodku nemožno oddeliť od ostatných zistených príjmov otca, a to i napriek tomu, že v budúcnosti sa opakovať nebudú.

Kolízny opatrovník sa k rozsudku prvostupňového súdu písomne vyjadril tak, že nemá nové dôkazy a návrhy na zmenu rozhodnutia.

Krajský súd, ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O. s. p.) po zistení, že odvolanie podal včas účastník konania - otec (§ 204 ods. 1, § 201 O. s. p.) proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť týmto opravným prostriedkom (§ 201 O. s. p.), pričom podanie opravného prostriedku nie je vylúčené podľa § 202 O. s. p., preskúmal v rozsahu danom ustanovením § 212 ods. 2 písm. a/ O. s. p. a rozsudok okresného súdu ako vecne správny podľa ustanovenia § 219 ods. 1 O. s. p. potvrdil.

Podľa ustanovenia § 219 ods. 2 O. s. p., ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

Rozsudok okresného súdu je vecne správny. Okresný súd v dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav veci a vec správne právne posúdil. Súd prvého stupňa vykonal všetky dôkazy významné pre rozhodnutie, v súlade s ustanovením § 132 O. s. p. vyhodnotil dôkazy, a to každý dôkaz jednotlivo a vo vzájomnej súvislosti, pričom starostlivo prihliadal na všetko, čo vyšlo za konania najavo vrátane toho, čo uviedli účastníci.

Krajský súd primárne uvádza, že základom jeho rozhodnutia je aplikácia vyššie citovaného zákonného ustanovenia, keďže sa v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozsudku okresného súdu a v podrobnostiach na jeho závery odkazuje. Krajský súd dodáva, že v prípade aplikácie ustanovenia § 219 ods. 2 O. s. p. nie je žiaduce, aby boli zopakované tie vecne správne závery, ktoré sú obsiahnuté v napadnutom rozsudku okresného súdu, ako aj správne posúdenie, pretože práve za použitia ustanovenia § 219 ods. 2 O. s. p. je postačujúce, ak vo vzťahu k odvolacím dôvodom, v danom prípade otca, sa len na zvýraznenie vecnej správnosti rozsudku okresného súdu zdôraznia podstatné a rozhodné skutočnosti a okolnosti. Uvedený postup a záver krajského súdu je aj v súlade s uznesením Ústavného súdu SR sp. zn. IV. 350/2009 zo dňa 08.10.2009, podľa ktorého „....odôvodnenia rozhodnutí prvostupňového súdu a odvolacieho súdu nemožno posudzovať izolovane, pretože prvostupňové a odvolacie konanie z hľadiska predmetu konania tvoria jeden celok (II. ÚS 78/2005, III. ÚS 264/2008, IV. ÚS 372/2008). Tento právny názor zahŕňa aj požiadavku komplexného posudzovania všetkých rozhodnutí všetkých všeobecných súdov (tak prvostupňového súdu, ako aj odvolacieho súdu a prípadne aj dovolacieho súdu), ktoré boli vydané v priebehu príslušného súdneho konania“.

Ako nedôvodnú vyhodnotil odvolací súd námietku otca o neprimeranosti doposiaľ určeného výživného, vzhľadom na jeho zdravotný stav, na ukončenie pracovného pomeru, nakoľko prvostupňový súd sa správne vypořiadal s touto námietkou, pričom v tejto súvislosti tvrdenie otca, že odstupné a vyrovnanie mu slúži ako finančná rezerva pre prípad zhoršenia zdravotného stavu, nekorešponduje so zisteným skutkovým stavom prvostupňovým súdom, a to reálne vynaloženými investíciami do nehnuteľností. Odvolací súd poukazuje na tú skutočnosť, že pre otca v ťažkom životnom období vynaložil značné finančné prostriedky na kúpu nehnuteľností, a to jednak na kúpu rekreačnej chaty, ktorú už mala vo výlučnom vlastníctve jeho manželka a jednak na kúpu pozemku určeného na budúcu výstavbu. Podľa odvolacieho súdu tieto investície otca nemožno vyhodnotiť ako nevyhnutné, nakoľko tento žije v spoločnej domácnosti so svojou manželkou v byte, ktorý vlastní jeho súčasná manželka. Pri stanovení výšky výživného sú podstatné celkové majetkové pomery povinného rodiča a za zistenia, ako tomu bolo v danom prípade, že tieto sú primerané výške naposledy stanoveného výživného, nie je určujúce, že otec sa stal poberateľom úplného invalidného dôchodku a ukončil doterajší pracovný pomer zo zdravotných dôvodov.

Z pohľadu tak prvostupňového, ale i odvolacieho súdu sa majetkové pomery otca oproti tým, ktoré súd bral do úvahy v čase posledného rozhodovania o výživnom, nezmenili. Súčasný mesačný príjem otca v rozsahu priznaného invalidného dôchodku nemožno oddeliť od ostatných príjmov otca, a to napriek tomu, že tieto sa v budúcnosti opakovať nebudú. Z tohto pohľadu je návrh otca na zníženie vyživovacej povinnosti predčasný.

Výrok o trovách odvolacieho konania, ako aj prvostupňového konania sa opiera o ustanovenie § 224 ods. 1 O. s. p. v spojení s ustanovením § 146 ods. 1 písm. a/ O. s. p., podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania podľa výsledku, ak sa konanie mohlo začať aj bez návrhu.

Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Žiline v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku riadny opravný prostriedok prípustný nie je.